

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
Обстеження, методи оцінки та контролю
при порушенні діяльності нервової системи
(назва освітнього компонента)

підготовки бакалавра (на основі ступенів «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)
(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 Терапія та реабілітація
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» підготовки «бакалавра», галузі знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальності – 227 Терапія та реабілітація, за освітньо-професійною програмою – Фізична терапія, ерготерапія

Розробник: Степаненко В.В. доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, к. б. н., доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Андрійчук О. Я.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 2 від 18 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

Гарант освітньо-професійної програми:

Усова О.В.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 22-Охорона здоров'я Спеціальність: 227- Терапія та реабілітація Освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія	Нормативний
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>5,6-ий</u>
ІНДЗ: є		Лекції 36 год.
		Лабораторні заняття 60 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 12 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: українська		Освітній рівень:Бакалавр

II. Інформація про науково-педагогічного працівника

Степаненко В'ячеслав Володимирович

Кандидат біологічних наук

Доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація: Stepanenko.Viacheslav@vnu.edu.ua

Дні занять: у відповідності до розкладу

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Освітній компонент «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» є базовим для здобувачів освіти спеціальності - 227 Терапія та реабілітація освітнього рівня «бакалавр».

Пререквізити: основи практичної діяльності та у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності), нормальна анатомія людини, функціональна анатомія, нормальна фізіологія людини, тестова оцінка дисфункції в практиці фізичного терапевта.

Постреквізити: клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи.

Метою освітнього компонента «Обстеження, методи оцінки та

контролю при порушенні діяльності нервової системи» є оволодіння основними фізикальними методами неврологічного обстеження пацієнта на основі семіотичного підходу та наступним встановленням його неврологічного статусу, оцінки на основі кваліметричного підходу структурно-функціональних патологічних змін нервової системи, визначення ступеня їх впливу на функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я пацієнта з подальшим об'єктивним контролем результатів реабілітаційного процесу.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи» є:

- Знати етіологічні фактори та патогенез основних неврологічних захворювань.
- Визначати та диференціювати основні симптоми і синдроми ураження різних відділів нервової системи.
- Розуміти синдромальний діагноз основних неврологічних дисфункцій
- Вміти аналізувати та використовувати сучасні методи обстеження у нейрореабілітаційній практиці
- Вміти оцінювати вплив неврологічної дисфункції на функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я пацієнта
- Опанувати основні методи оцінки та контролю, які використовуються у процесі реабілітації хворих з неврологічною патологією.

2. Результати навчання (компетентності).

- ЗК 01. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 04. Здатність працювати в команді.

-ЗК 09. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій

- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

- ФК 3. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

- ФК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

- ФК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

- ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати

- ПРН 2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним

дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

- ПРН 3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- ПРН 6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
- ПРН 7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та за потреби, модифіковувати поточну діяльність.
- ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Тема 1. Будова та принципи функціонування нервової системи. Оцінка неврологічного статусу пацієнта.	6	2	2	2		ДС, Т, К, РМГ, ІРС/5
Тема 2. Чутливість. Біль.	9	2	4	2	1	ДС, Т, К, РМГ, ІРС/5
Тема 3. Моторика.	15	6	4	4	1	ДС, К, РМГ, ІРС/5
Тема 4. Активність та мобільність.	17	2	10	4	1	ДС, Т, К, РМГ, ІРС/5
Тема 5. Черепні нерви.	7	2	2	2	1	ДС, К, РМГ, ІРС/5
Тема 6. Оболонки головного і спинного мозку. Ліквор.	7	2	2	2	1	ДС, К, РМГ, ІРС/5
Тема 7. Інтеграційні системи головного мозку.	7	2	2	2	1	ДС, Т, К, РМГ, ІРС/5
Тема 8. Автономна нервова система	7	2	2	2	1	ДС, К, РМГ, ІРС/5
Тема 9. Додаткові методи дослідження в неврології	4			4		ІНДЗ /5
Тема 10. Судинні захворювання головного та спинного мозку.	15	4	8	4	1	ДС, К, РМГ, ІРС/5
Тема 11. Онкологічні захворювання ЦНС	4			4		ІНДЗ /5

Тема 12. Травматичні ураження ЦНС.	15	2	8	4	1	ДС, РЗ/К, РМГ, ІРС /5
Тема 13. Ураження нервової системи у наслідок дії фізичних факторів	4			4		ІНДЗ /5
Тема 14. Нейроінфекції	4			4		ІНДЗ /5
Тема 15. Демієлінізуючі захворювання.	13	4	4	4	1	ДС, РЗ/К, РМГ, ІРС /5
Тема 16. Інтоксикації нервової системи	4			4		ІНДЗ /5
Тема 17. Захворювання периферичної нервової системи.	19	4	8	4	1	ДС, РЗ/К, РМГ, ІРС/5
Тема 18. Соматоневрологічні синдроми	4			4		ІНДЗ /5
Тема 19. Перинатальні ураження нервової системи	11	2	4	4	1	ДС, К, ІРС/5
Тема 20. Вроджені дефекти хребта та спинного мозку	4			4		ІНДЗ /5
Тема 21. Спадкові захворювання нервової системи	4			4		ІНДЗ /5
Всього годин /Балів	180	36	60	72	12	5/120

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, ПКР підсумкова контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання оцінюються в процесі поточного контролю.

1. Анатомія та фізіологія болю.
2. Шкали оцінки болю. Етіологія та класифікація болю.
3. Головний біль: первинний головний біль, вторинний головний біль, краніальні невралгії, центральний та первинний лицьовий біль, мігренозні болі, кластерні головні болі та ін.
4. Етіологія, класифікації та диференціальна діагностика нейропатичного болю.
5. Сучасні принципи інструментальних методів дослідження болю.
6. Інструментальні методи дослідження чутливості.
7. Оцінка та методи обстеження при патології черепних нервів. Бульбарний та псевдобульбарний синдроми.
8. М'язові дистонії.
9. Бічний аміотрофічний склероз.
10. Патології синаптичної передачі (міастенічний синдром).
11. Інфекційні захворювання ЦНС
12. Паразитарні та грибкові захворювання нервової системи
13. Нейроснід
14. Нейросифіліс
15. Ураження нервової системи при туберкульозі
16. Пароксизмальні стани у клініці нервових хвороб.
17. Ураження нервової системи при розвитку променевої хвороби.

18. Екзогенні нейроінтоксикації.
19. Пухлини нервової системи.
20. Сирингомієлії
21. Порушення сну та стану бадьорості.
22. Неврози
23. Соматоневрологічні синдроми.
24. Спадкові захворювання нервової системи.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті, виконання ІНДЗ. Середовище під час занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на [платформі](#) дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо

відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 5.

5 балів отримує здобувач освіти, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита за всіма пунктами плану використовував основну і додаткову літературу. Матеріал подано логічно. Під час презентації (доповіді) здобувач вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Робота подана своєчасно.

4 бали виставляється здобувачу, який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість наукових джерел для обґрунтування та розкриття тему. Матеріал побудовано не логічно.

3 бали отримує здобувачу, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість наукових джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань, наявні суттєві невідповідності оформлення роботи вимогам та правилам.

2 бали – здобувач роботу виконав формально, стисло, робота здана не своєчасно, робота не відповідає вимогам та правилам оформлення.

0 – здобувач роботу не підготував.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою для освітнього компонента. Здобувач вищої освіти має право на зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. При недотриманні здобувачем освіти [Кодексу](#) академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись (!).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового

контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні спізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

На екзамен виносяться усі програмні питання освітнього компонента та передбачені силабусом. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів.

Підсумковий бал формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання підготовки до іспиту

Теоретичні питання.

1. Основні етапи розвитку нервової системи в онтогенезі людини.
2. Загальний принцип будови нервової системи. Функціональна одиниця нервової системи.
3. Головні анатомо-топографічні відділи нервової системи: півкулі мозку, підкіркові структури, стовбур мозку, спинний мозок, корінці, периферичні нерви.
4. Базові принципи функціонування нервової системи.

5. Чутливість – одна із основних функцій нервової системи. Анатомо-фізіологічні основи чутливості. Класифікація чутливості.
6. Класифікація та будова аналізаторів поверхневих та глибоких видів чутливості.
7. Види порушення чутливості.
8. Біль. Фізіологічні та патофізіологічні основи болю. Типологія та класифікація болю.
9. Головний біль. Дефініція, патофізіологічні механізми, класифікація.
10. Статико-кінетична система: Функції мозочка. Мозочок, та синдроми його ураження. Спинноцеребелярна дегенерація.
11. Екстрапірамідна система: Базальні ганглії. Функції екстрапірамідної системи. Синдроми ураження екстрапірамідної системи: гіперкінетичний синдром, гіпокінетичний синдром (Паркінсонізм).
12. Система довільних рухів: кірково-ядерний та кірково-спинальний шляхи.
13. Рухові розлади: центральний або спастичний параліч (парез) та периферичний або м'явий параліч (парез). Симптоми центрального і периферичного паралічу парезів.
14. Селективність рухів та моторний контроль. Основні види патологічних рефлексів.
15. Бічний аміотрофічний склероз.
16. Класифікація функціональної здатності до переміщення.
17. Нормальна хода. Характеристики нормальної ходи: цикли ходи, фази ходи, діапазон руху, реакція суглобів та м'язова активність.
18. Функціональні критерії ходи.
19. Патологічна хода та її типи.
20. М'язові дистонії.
21. Патології синаптичної передачі (міастенічний синдром).
22. Патологія черепномозкових нервів. Бульбарний та псевдобульбарний синдроми.
23. Ураження черепних нервів: невралгія трійчастого нерва.
24. Ураження черепних нервів: нейропатія (неврит) лицевого нерва.
25. Ураження черепних нервів: язико-глоткового нерва.
26. Ураження черепних нервів: блукаючого нерва.
27. Ураження черепних нервів: ураження під'язикового нерва.
28. Парестетичний синдром (глосодинія).
29. Лімбічна система. Функції лімбічної системи. Симптоми ураження.
30. Кора головного мозку. Біла речовина та сіра речовина півкуль головного мозку. Будова та функції. Порушення функцій кори головного мозку.
31. Когнітивні функції та їх порушення.
32. Деменції. Етіологія, патогенез, діагностика.
33. Хвороба Альцгеймера. Етіологія, патогенез, діагностика.
34. Сон та його порушення.
35. Пароксизмальні стани у клініці нервових хвороб: епілепсії.
36. Пароксизмальні стани неепілептичного походження.

37. Анатомо-функціональні особливості автономної нервової системи, синдрому ураження.
38. Додаткові методи дослідження в неврології: електрофізіологічні методи дослідження, ультразвукові методи дослідження, морфологічні методи дослідження.
39. Класифікація судинних захворювань головного мозку.
40. Гострі порушення мозкового кровообігу: скороминущі порушення мозкового кровообігу (транзиторні ішемічні атаки та церебральні гіпертонічні кризи).
41. Хронічні порушення мозкового кровообігу: початкові прояви недостатності кровообігу, дисциркуляторна енцефалопатія.
42. Судинні деменції. Етіологія, патогенез, клінічна картина, диференціальна діагностика, лікування.
43. Ішемічний інсульт. Етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика.
44. Порушення спинно-мозкового кровообігу.
45. Черепно-мозкова травма, патогенез ЧМТ. Класифікація: струс, забій, здавлювання головного мозку.
46. Хребтово-спинномозкова травми. Класифікація. Струс, забій і переривання спинного мозку. Діагностика.
47. Травми периферичної нервової системи. Класифікація, клінічна картина.
48. Демієлінізуючі захворювання. Класифікація. Епідеміологія.
49. Розсіяний склероз. Епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина.
50. Гострий розсіяний енцефаломієліт. Епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина.
51. Синдром Гієна-Барре. Епідеміологія, етіологія, патогенез, клінічна картина.
52. Захворювання периферичної нервової системи. Етіологія, патогенез та класифікація.
53. Вертеброгенні ураження периферичної нервової системи: рефлекторні та компресійні.
54. Шийні вертеброгенні синдроми. Етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика.
55. Грудні вертеброгенні синдроми. Етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика.
56. Попереково-крижові вертеброгенні синдроми. Етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика.
57. Плексити. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, диференційна діагностика.
58. Поліневропатії. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, диференційна діагностика.
59. Компресійно-ішемічні мононейропатії (тунельні синдроми). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, диференційна діагностика.
60. Мононевропатії. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, диференційна діагностика.
61. Особливості рефлекторної сфери у новонароджених, розвиток рухових функцій, особливості формування вищих психічних функцій, особливості неврологічного огляду дитини, семіотика розладів у різному віці.

62. Перинатальні ураження нервової системи. Етіологія, патогенез та патофізіологічні особливості, класифікація.
63. Перинатальні ураження нервової системи. Гіпоксично-ішемічні ураження нервової системи. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
64. Перинатальні ураження нервової системи. Гіпоксично-геморагічні ураження нервової системи. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
65. Перинатальні ураження нервової системи. Церебральний параліч. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
66. Нейроінфекції. Інфекційні захворювання ЦНС: менінгіти, енцефаліти, пріонові хвороби, нейробореліоз. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
67. Нейроінфекції. Паразитарні та грибові захворювання нервової системи: токсоплазмоз, ехінококоз, цистицеркоз, кандидоз, криптококоз, кокцидіодоз. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
68. Нейроінфекції. Нейроснід. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
69. Нейроінфекції. Нейросифіліс. Етіологія, патогенез, симптоматика та клінічна картина, диференційна діагностика.
70. Нейроінфекції. Ураження нервової системи при туберкульозі: туберкульозний менінгіт, васкуліт, туберкульоз головного мозку, туберкульозний абсцес головного мозку, туберкульозні мієлопатії, туберкульозні інтоксикації.
71. Спадкові захворювання нервової системи. Етіологія, патогенез, класифікація.
72. Вроджені дефекти хребта та спинного мозку; краніовертебральні аномалії, сирінгомієлія.
73. Ураження нервової системи у наслідок дії фізичних факторів. Професійні захворювання.
74. Інтоксикації нервової системи.
75. Онкологічні захворювання ЦНС. Первинні пухлини головного мозку, первинні пухлини спинного мозку, вторинні пухлини (метастатичні пухлини).
76. Соматоневрологічні синдроми. Загальна характеристика уражень нервової системи при серцево-судинних захворюваннях, захворюваннях органів дихання, травного тракту, при захворюваннях нирок.
77. Соматоневрологічні синдроми. Загальна характеристика уражень нервової системи при ендокринних захворюваннях, захворюваннях системи крові, захворюваннях сполучної тканини, злоякісних новоутворень немозкової локалізації.

Практичні навички.

1. Оцінка тяжкості стану пацієнта: прогноз, свідомість, когнітивність: шкала Apache2 (Acute Physiology And Chronic Health Evaluation).

2. Оцінка тяжкості стану пацієнта: прогноз, свідомість, когнітивність: шкала ком Глазго.
3. Оцінка тяжкості стану пацієнта: прогноз, свідомість, когнітивність: Шкала коми FOUR (Full Outline of UnResponsiveness).
4. Діагностика різних типів болю: опитувальник болю DN4, Шкала оцінки болю (VAS), Поведінкова шкала болю (Behavioral Pain Scale, BPS)
5. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з патологією стато-кінетичної системи.
6. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з патологією екстрапірамідної системи. Оцінка стану пацієнтів з хворобою Паркінсона: Уніфікована рейтингова шкала (UPDRS).
7. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з патологією екстрапірамідної системи. Оцінка стану пацієнтів з хворобою Паркінсона. Оцінка мобільності (переміщення тіла у просторі та постуральної реакції в спокої та при русі): шкала M-PAS (Modified Parkinson Activity Scale included Timed Up&Go).
8. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з патологією екстрапірамідної системи. Оцінка стану пацієнтів з хворобою Паркінсона. Оцінка мобільності (переміщення тіла у просторі та постуральної реакції в спокої та при русі) - Mini-BES Test.
9. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з патологією екстрапірамідної системи. Оцінка стану пацієнтів з хворобою Паркінсона. Оцінка мобільності (оцінка переміщення тіла у просторі та постуральної реакції в спокої та при русі) - тест швидких поворотів (Rapid Turns Test).
10. Методика дослідження рухової діяльності. Топічна діагностика ураження рухової системи на різних рівнях.
11. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з патологією пірамідної системи. Оцінка тону м'язів. Модифікована шкала спастичності Ашфорта (Modified Ashworth Scale of Muscle Spasticity)
12. Оцінка сили м'язів (шкала Оксфорда).
13. Оцінка сили м'язів (тест Ловетта).
14. Проби для виявлення скритих парезів: нижня проба по Мінгацціні, верхня та нижня проби по Баре, автоматична пронація по Бабинські, ульнарний руховий дефект по Вендеровичу, поза Будди (Панченко).
15. Шкали моніторингу у ході вертикалізації: Моторний контроль вертикалізації.
16. Оцінка постурального балансу: оцінка балансу в положенні сидячи (Sitting Balance Score).
17. Оцінка постурального балансу: шкала утримання вертикальної пози (Standing Balance).
18. Оцінка постурального балансу: шкала рівноваги Берга (Berg Balance Scale, BBS).
19. Шкала оцінки збереження рівноваги під час активності: Activities Balance Confidence (ABC).
20. Тести контролю руху тулуба (TRUNK Control Test, Motor club assessment).

21. Функціональна здатність до переміщення. Класифікація (Масачусетської загальної лікарні) функціональної здатності до переміщення (Massachusetts General Hospital Functional Ambulation Classification, FAC)
22. Функціональна здатність до переміщення. Тест «Встань та йди» (Timed Up&Go) з обліком часу.
23. Функціональна здатність до переміщення. 10-метровий тест ходьби (10 Metyr Walk Test).
24. Функціональна здатність до переміщення. Тест оцінки динамічної та функціональної ходи (DGI/FGA Dynamic Gait Index / Functional Gait Assessment).
25. Функціональна здатність до переміщення. Тест 4 квадрати (Four Square Step Test).
26. Функціональна здатність до переміщення. Тест Сісти-встати 5 разів (FTSTS, Five Times Sit to Stand).
27. Функціональна здатність до переміщення. Шести хвилинний тест ходьби (6MWD, six-minute walk distance).
28. Мобільність: Індекс мобільності Рівермід (Rivermead mobility index).
29. Функціональна незалежність: Шкала Ренкіна (Modified Rankin Scale - mRS).
30. Функціональна незалежність: Шкала Бартел (Barthel scale).
31. Суб'єктивні показники фізичного навантаження (показники втоми): шкала Борга (Borg RPE scale, Borg rating of perceived exertion scale).
32. Методи обстеження пацієнтів при діагностиці менінгеальних симптомів.
33. Оцінка когнітивних функцій. Монреальська шкала (MoCA).
34. Шкала оцінки хвороби Альцгеймера – когнітивні та некогнітивні секції (ADAS-Cog, ADAS-Non Cog).
35. Коротка шкала оцінки психічного статусу (Mini-Mental State Examination:MMSE).
36. Тест когнітивного порушення, що складається з 6 пунктів (6-CIT).
37. Брістольської шкали активності у повсякденному житті (BADL)
38. Нейропсихіатричний опитувальник (NPI).
39. Методи обстеження пацієнтів при ураженні автономної нервової системи.
40. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Загальна оцінка стану порушених функцій: Шкала інсульту Національного інститутів здоров'я США (NIHSS).
41. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Загальна оцінка стану порушених функцій: Шкала інсульту Чедоки-МакМастер (Chedoke-McMaster Stroke Assessment).
42. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Загальна оцінка стану порушених функцій: Канадська Неврологічна Шкала (CNS).
43. Алгоритм обстеження пацієнтів з ГПМК. Загальна оцінка стану порушених функцій: Скандинавська шкала інсульту SSS, Scandinavian Stroke Study).
44. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Оцінка елементарних пошкоджень в руховій сфері і комплексна оцінка моторики: Шкала Фугль-Мейєра (Fugl-Meyer Assessment of Physical Performance).

45. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Оцінка локальних функціональних порушень: Шкала Фрейнчай (Modified Frenchay Scale).
46. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Оцінка ступеня рухових порушень: індекс Мотрисайті (Motricity index),
47. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з ГПМК. Оцінка ступеня рухових порушень: Клінічна шкала оцінки «синдрому відштовхування» (Clinical scale for Contraversive Pushing , SCP).
48. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками черепно-мозкової травми різного ступеня тяжкості. Рівень когнітивного стану: шкала Rancho Los Amigos.
49. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками черепно-мозкової травми різного ступеня тяжкості. Рівень візуально-просторової орієнтації – Walking Corsi Tapping Test).
50. Характеристика функціональних та рухових порушень при СМТ в залежності від рівня травматичного ушкодження. Алгоритм обстеження пацієнтів з СМТ – шкала ASIA.
51. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка неврологічного дефіциту та ступеня ураження функціональних систем: шкала функціональних систем по Куртцке, (J.Kurtzke Functional Systems Scores, FSS).
52. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка неврологічного дефіциту та ступеня ураження функціональних систем: шкала ступеня інвалідизації (Expanded Disability Status Scale, EDSS).
53. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка нейропсихологічних порушень: шкала “Батарея лобної дисфункції” (Frontal assessment battery, FAB).
54. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка нейропсихологічних порушень: шкала депресії Бека (Beck's Depression Inventory, BDI).
55. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка нейропсихологічних порушень. Показники втоми: шкала оцінки рівня втоми Fatigue Assesment Scale (FAS).
56. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка нейропсихологічних порушень. Показники втоми: описова шкала втоми Fatigue Descriptive Scale (FDS).
57. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка нейропсихологічних порушень. Показники втоми: модифікована шкала впливу втоми Modified Fatigue Impact Scale (MFIS).
58. Алгоритм обстеження та оцінка стану пацієнтів з наслідками розсіяного склерозу. Оцінка нейропсихологічних порушень. Показники втоми: шкала важкості втоми (Fatigue severity scale, FSS).
59. Характеристика синдромів, функціональних та рухових порушень при травмах та захворюваннях периферичної нервової системи. Алгоритм обстеження та оцінка стану верхніх кінцівок: тест Фалена Phalen, тест

Дуркана (Durkan test), реверсивний тест Фалена (Reverse Phalen test), Тест Вартенберга (Wartenberg sign), тест Тінеля для верхньої кінцівки (Hoffman-Tinel sign).

60. Характеристика синдромів, функціональних та рухових порушень при травмах та захворюваннях периферичної нервової системи. Алгоритм обстеження та оцінка пацієнтів з невропатіями: Шкала дослідження нейропатій (Neuropathy Disability Score, NDS).
61. Характеристика синдромів, функціональних та рухових порушень при травмах та захворюваннях периферичної нервової системи. Алгоритм обстеження та оцінка пацієнтів з невропатіями: Шкала неврологічних симптомів (Neuropathy Symptomatic Score, NSS).
62. Характеристика синдромів, функціональних та рухових порушень при травмах та захворюваннях периферичної нервової системи. Алгоритм обстеження та оцінка пацієнтів з невропатіями: Загальна шкала неврологічних симптомів (Total Symptom Score, TSS).
63. Характеристика синдромів, функціональних та рухових порушень при травмах та захворюваннях периферичної нервової системи. Алгоритм обстеження та оцінка пацієнтів з невропатіями: Шкала неврологічного дефіциту (Neuropathy Impairment Score, NIS)

Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Діагностичні шкали і тести в неврології, нейрохірургії і нейрореабілітації / О. Л. Сіделковський та ін. Київ : Пабліш Про, 2022. 296 с.
2. Неврологія : підручник / ред.: І. Григорова, Л. Соколова. 3-тє вид. Київ : Медицина, 2020. 640 с.
3. Соколова Л., Черенько Т., Ілляш Т. Методи обстеження неврологічного хворого. 2-ге вид. Київ: Медицина, 2020. 144 с.
4. Клінічна неврологія / О. А. Козьолкін, С. О. Медведкова, А. В. Ревенько, М. В. Сікорська, І. В. Візір, Т. П. Рибалко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 167 с
5. Кареліна Т. І., Касевич Н. М. Неврологія : підручник / ред. Н. Литвиненко. 2-ге вид. Київ : Медицина, 2017. 288 с.
6. Гуляєва М. В., Піонтківська Н. І., Піонтківський М. І. Шкали в нейрореабілітації. Київ : Вид. Д.В. Гуляєв, 2014. 68 с.
7. Бойчук Т., Голубева М., Левандовський О., Основи діагностичних досліджень фізичній реабілітації, - Львів: ЗУКЦ, 2010. – 239с.
8. Нервові хвороби / Віничук С.М., Дубенко Є.Г../.-К.:Здоров'я, 2001.- 696 с.

Додаткова література:

1. Шкали та інструменти для оцінки стану тяжкохворого пацієнта та визначення потреби у паліативній допомозі. Посібник для застосування у клінічній практиці. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2021. – 79 с.
2. Lazaro R. T., Heick J. Goodman and Snyder's Differential Diagnosis for Physical Therapists: Screening for Referral. Elsevier, 2022. 816 p.

3. Goodman C. C., Lazaro R. T., Heick J. Differential Diagnosis for Physical Therapists: Screening for Referral. Elsevier - Health Sciences Division, 2017. 784 p.
4. МатвієнкоЮ.О., НегричТ.І., Мар'єнкоЛ.Б., КорольГ.М. Невідкладні стани в неврології: підручник. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2020 - 224 с.
5. Мороз О. М. Основи складання індивідуальної програми реабілітації [Електронний ресурс]. Український вісник медико-соціальної експертизи. 2013. № 1. С. 18–32. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujmse_2013_1_6
6. Mark Mumenthaler, M.D., Heinrich Mattle, M.D. Fundamentals of Neurology. – 2016 – P.98-109. 9. Baloh RW, Honrubia V: Clinical Neurophysiology of the Vestibular System. Oxford, Oxford University Press, 2015, pp 232–234.

Електронні ресурси:

1. Всесвітня організація охорони здоров'я – <https://www.who.int>
2. Офіційний вебпортал парламенту України <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Стандарти надання медичної допомоги в Україні <http://medstandart.net>
4. Державний експертний центр МОЗ України <https://www.dec.gov.ua>
5. Медичні шкали – <https://medical-club.net/uk/medicinskie-shkaly>
6. Physioplus – міжнародний професійний ресурс безперервного навчання та професійного розвитку фізичних терапевтів – <https://members.physiopedia.com/my-home/>
7. Інформаційні ресурси та бібліотека Української асоціації фізичної терапії <https://uapt.org.ua/uk/resource/library>
8. Репозиторій реабілітаційних ресурсів ReLAB-HS <https://resources.relabhs.org/uk/>
9. База даних та довідкові ресурси OTseeker <https://www.otseeker.com>
10. Доказова база даних з фізичної терапії (Physiotherapy Evidence Database) <https://pedro.org.au>
11. База даних Shirley Ryan AbilityLab <https://www.sralab.org>
12. База даних Physiopedia <https://www.physio-pedia.com>
13. База даних та довідкові ресурси StrokeEngine <https://strokengine.ca>
14. Бібліотека Міжнародного Фонду Паркінсона <https://www.parkinson.org/resources-support/pd-library>
15. База даних та довідкові ресурси Міжнародного товариства Паркінсона та рухових розладів <https://www.movementdisorders.org>
16. Бібліографічна база PubMed <https://www.nlm.nih.gov>
17. Кокранівська бібліотека (Cochrane Library) <https://www.cochranelibrary.com>
18. База даних Американської асоціації психології (APA) <https://www.apa.org/pubs/databases/index>
19. Репозиторій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>
20. Глосарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=801>